

Jakub Szpon

**ANALIZA MOŻLIWOŚCI ABSORPCJI FUNDUSZY UNIJNYCH
PRZEZ JEDNOSTKI OGÓLNOUCZELNIANE NA PRZYKŁADZIE
AKADEMICKIEGO INKUBATORA PRZEDSIĘBIORCZOŚCI
ZACHODNIOPOMORSKIEGO UNIWERSYTETU TECHNOLOGICZNEGO
W SZCZECINIE**

**ANALYSIS OF THE POSSIBLE USAGE OF EUROPEAN UNION FUNDS
BY THE UNIVERSITY UNITS ON THE BASIS OF THE ACADEMIC
ENTERPRISE INCUBATOR AT THE WEST POMERANIAN UNIVERSITY
OF TECHNOLOGY IN SZCZECIN**

Zakład Analizy Systemowej, Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie
ul. Klemensa Janickiego 31, 71-270 Szczecin, e-mail: Jakub.Szpon@zut.edu.pl

Abstract. The development of activities in the scope of enterprise promotion contribute to soften of the negative phenomenons, which occurs on the labour market. It could be performed by the substantive and financial support for the people who want to start up their own business. In this purpose, the independent institutions such as colleges, can use the European Union Funds e.g. from the 6.2 activity included in Human Capital Operational Programme, which was purposely assigned to this activity. The effectiveness of usage of allocation designed to this purpose is various and in case of the studied situation in Academic Enterprise Incubator at the West Pomeranian University of Technology in Szczecin directly depends on the range of engaged activities and value of the project.

Słowa kluczowe: dotacje, firma, przedsiębiorczość.
Key words: enterprise, start-up, subsidization.

WSTĘP

W sytuacji gospodarczej Polski istnieje problem z płynnym wejściem studentów ostatnich lat studiów oraz absolwentów na rynek pracy. Dlatego na uczelniach funkcjonują jednostki typu biuro karier czy akademickie inkubatory przedsiębiorczości (AIP), które z założenia mają za zadanie pomagać w znalezieniu pracy czy w rozpoczęciu własnej działalności gospodarczej. Dla rozwoju przedsiębiorczości istotne są działania przyczyniające się do podnoszenia kwalifikacji w zakresie realizacji własnych pomysłów na biznes.

Definicja inkubatorów przedsiębiorczości została sformułowana podczas Światowego Forum Stowarzyszeń Inkubatorów Przedsiębiorczości i Inkubatorów Parków Narodowych, które odbyło się w 2003 roku w Richmond (USA). Według niej przez inkubację przedsiębiorczości należy rozumieć pewien proces rozwoju ekonomicznego i socjalnego, który jest ukierunkowany na doradzanie początkującym przedsiębiorcom (ang. *start-up*) oraz na przyśpieszenie rozwoju ich firm, aby po określonym czasie mogły samodzielnie funkcjonować i rozwijać się na rynku (Isajuk 2008).

W polskich realiach według „Słownika rozwoju regionalnego” (2004) inkubator przedsiębiorczości to „[...] niekomercyjny instrument wspierania biznesu, którego celem jest ułatwie-

nie warunków powstawania i funkcjonowania małych i średnich przedsiębiorstw" (s. 56). Jednakże Ustawa z dnia 27 lipca 2005 r. „Prawo o szkolnictwie wyższym” uszczegóławia cele i zadania inkubatora przedsiębiorczości funkcjonującego przy uczelni wyższej.

Zatem można przyjąć, że akademickie inkubatory przedsiębiorczości (AIP) tworzone są na uczelniach wyższych w celu promocji i wspomagania szeroko rozumianej przedsiębiorczości w środowisku akademickim.

Celem artykułu jest przedstawienie specyficznego studium przypadku, tj. konkretnych działań podejmowanych przez AIP Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie (ZUT) na rzecz promocji przedsiębiorczości i samozatrudnienia oraz analiza osiągniętych rezultatów w kontekście wykorzystania środków pomocowych w ramach programu operacyjnego „Kapitał ludzki” (PO KL).

MATERIAŁ I METODY

Dane wykorzystane jako materiał badawczy zostały zaczerpnięte z dokumentów źródłowych realizowanych projektów w ramach PO KL, priorytetu VI: Rynek pracy otwarty dla wszystkich, działania 6.2: Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia (zob. Wnioski o dofinansowanie projektów... 2009–2010), oraz okresowych, składanych cyklicznie, wniosków o płatność (zob. Kwartalne wnioski o płatność... 2009–2010)¹. Okres badań przypada na lata realizacji projektów 2008–2010.

W pracy zastosowano metody statystyki opisowej oraz metody analizy porównawczej. Szczegółowej analizie poddano wskaźniki ilościowe (np. liczbę uczestników projektu czy beneficjentów pomocy publicznej) i wartościowe (np. wartość przekazanej pomocy w formie wsparcia pomostowego i inwestycyjnego). Przeanalizowano również wybrane wskaźniki, znajdujące się w kategorii rezultatów „miękkich” i „twardych” projektów.

MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA ŚRODKÓW UNII EUROPEJSKIEJ PRZEZ AKADEMICKI INKUBATOR PRZEDSIĘBIORCZOŚCI ZACHODNIOPOMORSKIEGO UNIWERSYTETU TECHNOLOGICZNEGO W SZCZECINIE

W celu rozwoju przedsiębiorczości oraz łagodzenia skutków wysokiego bezrobocia w Polsce do poszczególnych województw kierowane są środki finansowe pochodzące w 85% ze środków UE i 15% ze skarbu państwa, potocznie nazywanych funduszami unijnymi. Instytucja pośrednicząca (IP), którą w województwie zachodniopomorskim jest Wojewódzki Urząd Pracy w Szczecinie (WUP), przekazuje te środki poszczególnym beneficjentom (np. ZUT) w celu realizacji konkretnych zadań na podstawie zawartych dwustronnych umów o dofinansowanie projektu. Warunkiem zawarcia takiej umowy jest napisanie wniosku o dofinansowanie projektu, jego pozytywna ocena przeprowadzona przez Komisję Oceny Projektów (KOP) IP i umieszczenie projektu na liście projektów objętych dofinansowaniem². Od pierwszego konkursu AIP ZUT regularnie otrzymuje środki unijne na realizację zadań związanych z promocją przedsiębiorczości i samozatrudnieniem się uczestników projektów.

¹ Zgodnie z dokumentacją POKL beneficjent zobowiązany jest do sporządzania sprawozdań w formie kwartalnych wniosków o płatność z dwoma załącznikami.

² Zasada jest bardzo prosta – dofinansowanie otrzymują projekty o największej liczbie punktów, spełniające wymogi zawarte w tzw. ramowych wytycznych.

AIP ZUT został utworzony przy istniejącej wówczas Akademii Rolniczej w Szczecinie na mocy Zarządzenia Rektora nr 36/2006, z dnia 24 lipca 2006 r., w celu pobudzania szeroko rozumianej przedsiębiorczości poprzez m.in. kreowanie postaw dobrego przedsiębiorcy, wspieranie otwierania i prowadzenia firm wśród studentów i absolwentów oraz efektywne wykorzystanie potencjału intelektualnego i technicznego uczelni, jak również transfer wyników prac badawczo-naukowych do gospodarki. Obecnie zasadniczym celem działalności AIP ZUT jest udzielanie wsparcia finansowego dla osób chcących rozpocząć własną działalność gospodarczą, będących studentami, absolwentami i pracownikami ZUT, a także pomoc w prowadzeniu tej działalności. AIP jako ogólnouczelniana jednostka ZUT realizuje swoją działalnością na podstawie Ustawy „Prawo o szkolnictwie wyższym” z dnia 27 lipca 2005 r.

Dotychczas dzięki środkom finansowym uzyskanym od IP udzielono efektywnej pomocy przy zakładaniu własnej firmy w sumie 72 uczestnikom realizowanych projektów.

ANALIZA EFEKTYWNOŚCI WYKORZYSTANIA ŚRODKÓW UNIJNYCH W RAMACH DZIAŁANIA 6.2

Środki unijne są przekazywana na podstawie zdefiniowanych problemów z zasadniczym celem ich niwelowania. Dlatego już w założeniu są określone wartości przekazanego wsparcia w konkretnych działaniach. Poszczególne wartości, dotyczące analizowanych projektów, podano w tab. 1.

Tabela 1. Struktura wsparcia finansowego udzielonego w ramach PO KL w latach 2007–2013

Nazwa projektu	Rok	Wartość i udział	Wsparcie finansowe	Jednorazowe dotacje	Podstawowe wsparcie pomostowe	Przedłużone wsparcie pomostowe	Wartość projektu (koszty ogółem)
„Założ własną firmę – szkolenia, doradztwo i wsparcie w zakresie prowadzenia własnej działalności gospodarczej”	Łącznie	wartość [tys. zł]	652 800,00	480 000,00	129 600,00	43 200,00	1 075 575,82
	2009	wartość [tys. zł]	562 800,00	480 000,00	81 000,00	1 800,00	890 235,18
		udział [%]	86,20	100,00	62,50	4,20	82,80
	2010	wartość [tys. zł]	90 000,00	0,00	48 600,00	41 400,00	185 340,64
		udział [%]	13,80	0,00	37,50	95,80	17,20
	„Twój biznes – dotacje na założenie własnej firmy oraz szkolenia i doradztwo w zakresie prowadzenia własnej działalności gospodarczej”	Łącznie	wartość [tys. zł]	585 600,00	480 000,00	79 200,00	26 400,00
2009		Wartość [tys. zł]	253 200,00	240 000,00	13 200,00	0,00	440 102,05
		udział [%]	43,20	50,00	16,70	0,00	48,50
2010		wartość [tys. zł]	332 400,00	240 000,00	66 000,00	26 400,00	467 744,63
		udział [%]	56,80	50,00	83,30	100,00	51,50
„Własna firma twoją przyszłością – szkolenia, doradztwo i wsparcie w zakresie prowadzenia własnej działalności gospodarczej”*		Łącznie	wartość [tys. zł]	1 782 000,00	1 350 000,00	324 000,00	108 000,00
	2010	wartość [tys. zł]	1 020 000,00	900 000,00	117 000,00	3 000,00	1 450 995,78
		udział [%]	57,20	66,70	36,10	2,80	55,70
	2011	wartość [tys. zł]	738 000,00	450 000,00	207 000,00	81 000,00	1 088 185,50
		udział [%]	41,50	33,30	63,90	75,00	41,70
	2012	wartość [tys. zł]	24 000,00	0,00	0	24 000,00	67 755,20
udział [%]		1,30	0,00	0	22,20	2,60	

* Projekt w trakcie realizacji; podane kwoty są uwzględnione w szczegółowym budżecie wniosku o dofinansowanie projektu.
Źródło: opracowanie własne na podstawie: Wnioski o dofinansowanie projektów... (2009–2010).

W wyniku porównania całej wartości projektu z ogólną wartością przekazanego wsparcia finansowego można uzyskać tzw. wskaźnik nakład/efekt, który ukazuje rzeczywistą efektywność wykorzystania wsparcia finansowego przekazanego przez IP na założone w projekcie cele. Im ten wskaźnik jest wyższy, tym lepiej wykorzystywane są środki unijne przeznaczone na łagodzenie zdefiniowanych w projekcie problemów (tab. 2).

Analizując tab. 2, można jednoznacznie stwierdzić, że im większa jest wartość projektu, tym wyższy jest wskaźnik „nakład/efekt”.

Tabela 2. Relacja przekazanego wsparcia finansowego do wartości projektu

Wyszczególnienie	Nazwa projektu		
	„Założ własną firmę”	„Twój biznes”	„Własna firma”
Wsparcie finansowe [zł]	652 800,00	585 600,00	1 852 200,00
Wartość projektu [zł]	1 075 575,82	907 846,68	2 606 936,48
Wskaźnik nakład/efekt	0,61	0,65	0,71

Źródło: opracowanie własne na podstawie: Wnioski o dofinansowanie projektów... (2009–2010).

ANALIZA REZULTATÓW „TWARDYCH” I „MIĘKKICH” DZIAŁANIA 6.2

Pomiar uzyskanych efektów projektu odbywa się na podstawie rezultatów:

- „twardych”,
- „miękkich”.

Rezultaty „twarde” to takie rezultaty, które w postaci konkretnej liczby ukazują efekty podejmowanych działań, np. liczby przeszkolonych osób, liczby godzin szkolenia, liczby utworzonych nowych miejsc pracy, liczby zrealizowanych edycji kursów (Hapunowicz 2010). Rezultaty „twarde” analizowanych projektów dotyczą np. nabycia wiedzy i umiejętności z zakresu założenia i prowadzenia działalności gospodarczej, nabycia umiejętności sporządzania biznesplanów, nabycia wiedzy i podnoszenia kwalifikacji zawodowych oraz tworzenia nowych podmiotów gospodarczych.

Natomiast rezultaty „[...] miękkie” „[...] dotyczą postaw, umiejętności i innych cech, których istnienie można stwierdzić jedynie w drodze badań i obserwacji np. nabycie umiejętności pracy w zespole, umiejętności komunikacyjnych, poprawa wizerunku” (Hapunowicz 2010, s. 11).

Wyznaczenie celów, a tym samym osiągnięcie rezultatów, z założenia jest tylko wtedy skuteczne, jeżeli uwzględni się zasadę SMART (zob. Zasada SMART 2010), która jako obowiązująca podana w dokumentacji konkursowej. Wskaźniki we wniosku powinny zatem być:

- konkretne (*specific*),
- mierzalne (*measurable*),
- adekwatne/trafne/akceptowalne (*acceptable/accurate*),
- realne (*realistic*),
- określone w czasie (*timebound*).

Tabela 3. Zestawienie rezultatów założonych i otrzymanych

Rodzaj wsparcia		Nazwa projektu		
		„Założ własną firmę”	„Twój biznes”	„Własna firma”*
Liczba osób nabywających kwalifikacje z zakresu zakładowania i prowadzenia firmy	zakładany rezultat	54	24	72
	otrzymany rezultat	60	30	Aktualny plan realizacji: 90
	wskaźnik [%]	111,11	125	125
Liczba osób otrzymujących wsparcie finansowe na otwarcie działalności gospodarczej	zakładany rezultat	24	18	54
	otrzymany rezultat	34	20	Aktualny plan realizacji: 56
	wskaźnik [%]	141,67	111,11	103,70
Liczba osób podnoszących swoje kompetencje w zakresie prowadzenia własnej firmy dzięki doradztwu specjalistycznemu	zakładany rezultat	24	18	54
	otrzymany rezultat	34	20	Aktualny plan realizacji: 56
	wskaźnik [%]	141,67	111,11	103,70

*Projekt w trakcie realizacji.

Źródło: opracowanie własne na podstawie: Wnioski o dofinansowanie projektów... (2009–2010).

PODSUMOWANIE

Projekty europejskie są realizowane z myślą o osiągnięciu zamierzonych celów oraz zaspokojeniu potrzeb potencjalnych odbiorców. Analiza projektów „Założ własną firmę”, „Twój biznes” i „Własna firma”, w latach 2008–2010 realizowanych przez AIP ZUT w Szczecinie, potwierdziła osiągnięcie konkretnych efektów w zakresie promocji przedsiębiorczości (przeprowadzone szkolenia, usługi doradcze) oraz samozatrudnienia (przekazanie wsparcia finansowego na rozpoczęcie działalności gospodarczej).

Na podstawie przeprowadzonych badań można sformułować następujące wnioski szczegółowe:

- AIP ZUT systematycznie pozyskuje fundusze zewnętrzne, głównie w ramach PO KL 2007–2013, które są przeznaczane w formie dotacji na utworzenie przez uczestnika projektu własnej firmy;
- wartość wskaźnika nakład/efekt (w badanych projektach: 0,61, 0,65, 0,71) wzrasta wraz z wartością projektu, co jednoznacznie wskazuje, że bardziej efektywne są projekty o większym zakresie działania i o większej wartości;
- większe projekty oznaczają większą liczbę uczestników, przy niższych jednostkowych kosztach administracji (zarządzania projektem), pozytywnie wpływając na wskaźnik nakład/efekt.

W celu lepszego wykorzystania środków unijnych należy brać pod uwagę zamierzone efekty; w stosunku do nich powinno się planować wartość projektów przeznaczonych do realizacji.

PIŚMIENNICTWO

AIP ZUT w Szczecinie. Historia AIP. 2010. <http://www.inkubator.szczecin.pl/>, dostęp dn. 20.03.2010 r.

- Hapunowicz T.** 2010. Program Operacyjny Kapitał Ludzki 2007–2013 na Mazowszu „Priorytet VI Rynek pracy otwarty dla wszystkich”. Warszawa, Stowarzyszenie Kulturalno-Oświatowe, http://boris.home.pl/newboris.org.pl/img/Prezentacja%2018%20marca_logo.pdf, dostęp dn. 18.04.2010 r.
- Isajuk D.** 2008. Inkubatory przedsiębiorczości – szansą na powstanie i rozwój nowych firm. Euro Ekspert 10 (1), 50.
- Kwartalne wnioski o płatność projektów „Twój biznes. Dotacje na założenie własnej firmy oraz szkolenia i doradztwo w zakresie prowadzenia własnej działalności gospodarczej”; „Założ własną firmę – szkolenia, doradztwo i wsparcie w zakresie prowadzenia własnej działalności gospodarczej”; „Własna firma – szkolenia, doradztwo i wsparcie w zakresie prowadzenia własnej działalności gospodarczej” 2009–2010.** 2009. Szczecin, Wojewódzki Urząd Pracy w Szczecinie.
- Wniosek o dofinansowanie projektu „Twój biznes. Dotacje na założenie własnej firmy oraz szkolenia i doradztwo w zakresie prowadzenia własnej działalności gospodarczej”.** 2009. Szczecin, Wojewódzki Urząd Pracy w Szczecinie.
- Wniosek o dofinansowanie projektu „Własna firma – szkolenia, doradztwo i wsparcie w zakresie prowadzenia własnej działalności gospodarczej”.** 2009. Szczecin, Wojewódzki Urząd Pracy w Szczecinie.
- Wniosek o dofinansowanie projektu „Założ własną firmę – szkolenia, doradztwo i wsparcie w zakresie prowadzenia własnej działalności gospodarczej”.** 2009. Szczecin, Wojewódzki Urząd Pracy w Szczecinie.
- Zasada SMART**, http://mfiles.pl/pl/index.php/Zasada_SMART, dostęp dn. 20.03.2010 r.